

BYGGÐASTOFNUN

Byggðastofnun

Árshlutauppgjör janúar - júní 2022

Sauðarmýri 2
550 Sauðárkrókur

Kt. 450679-0389

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra.....	1
Könnunaráritun óháðs endurskoðanda.....	5
Rekstrarreikningur.....	6
Efnahagsreikningur.....	7
Sjóðstreymi.....	8
Skýringar.....	9

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Hlutverk

Um stofnunina gilda lög um Byggðastofnun nr. 106/1999 og reglugerð nr. 347/2000. Hlutverk Byggðastofnunar er að efla byggð og atvinnulíf með sérstakri áherslu á jöfnun tækifæra allra landsmanna til atvinnu og búsetu. Í samræmi við hlutverk sitt undirbýr, skipuleggur og fjármagnar stofnunin verkefni og veitir lán með það að markmiði að treysta byggð, efla atvinnu og stuðla að nýsköpun í atvinnulífi. Stofnunin skipuleggur og vinnur að atvinnuráðgjöf í samstarfi við landshlutasamtök sveitarfélaga, sveitarfélög og aðra haghafa. Byggðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu, m.a. með gagnasöfnun og rannsóknum. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggðar og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins. Byggðastofnun annast framkvæmd laga um póstpjónustu og að hafa eftirlit með póstpjónustu eins og nánar er kveðið á um í lögum um það efni.

Rekstur tímabilið janúar - júní 2022

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður af rekstri stofnunarinnar 162,2 milljónum króna á tímabilinu en til samanburðar var 99,4 milljóna króna hagnaður á sama tímabili 2021. Eigið fé í lok júní 2022 samkvæmt efnahagsreikningi var 3.484 milljónir króna. Eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki var 19,02% en var 18,17% í lok árs 2021.

Efnahagur stofnunarinnar nam í lok júní 2022, 23.193 milljónum króna og hefur hækkað um 1.144 milljónir króna frá árslokum 2021. Stærsti einstaki liðurinn á eignahlíð efnahagsreiknings eru útlán til viðskiptavina og námu þau 19.370 milljónum króna og höfðu hækkað um 745 milljónir króna frá árslokum 2021. Handbært fé í lok júní 2022 nam 1.367 milljónum króna, en var 1.118 milljónir króna í árslok 2021. Lántökur og skuldabréfaútgáfur námu 18.807 milljónum króna og höfðu hækkað um 647 milljón króna á tímabilinu. Ný útlán á tímabilinu námu 1.521 milljón króna á móti 1.570 milljónum króna á sama tímabili 2021.

Samkvæmt 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki skal eiginfjárgrunnur í heild nema að lágmarki 8% af áhættugrunni, en í lok júní 2022 var eiginfjárlutfall stofnunarinnar eins og að ofan greinir 19,02%. Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (FME) hefur ákveðið í samræmi við heimildir sínar, samkvæmt 1. og 2. mgr. 86. gr. d laga um fjármálafyrirtæki, sveiflujöfnunarauka fyrir stofnunina auk verndunarauka skv. 86 gr. e sömu laga. Samanlögð krafa um eiginfjáruka þann 30. júní 2022 var 2,50%. Skv. breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 sem samþykkt voru á Alþingi 15. júní 2022 og tóku gildi 1. júlí 2022 gildir X. kafli um eiginfjáruka ekki um Byggðastofnun og er stofnunin því undanþegin kröfum um sveiflujöfnunar- og verndunarauka frá þeim tíma.

Stjórnarhættir

Málefni byggðamála, og þar á meðal Byggðastofnunar heyra undir innviðaráðuneytið.

Skv. 3. gr. laga um Byggðastofnun skipar ráðherra á ársfundi sjö menn í stjórn Byggðastofnunar til eins árs í senn og sjö menn til vara. Á ársfundi stofnunarinnar 5. maí 2022 skipaði innviðaráðherra nýja stjórn sem sitja skal fram að næsta ársfundi en þó ekki lengur en til 1. júlí 2023. Í stjórnina voru skipuð Magnús Björn Jónsson stjórnarformaður, Halldóra Kristín Hauksdóttir varaformaður, Gunnar Þorgeirsson, Jónína Björk Óskarsdóttir, Karl Björnsson, María Hjálmarsdóttir og Óli Halldórsson. Á sama tíma voru sjö varamenn skipaðir, þau Katrín Sigurjónsdóttir, Haraldur Einarsson, Lilja Björg Ágústsdóttir, Sigríður Gísladóttir, Valgerður Rún Benediktsdóttir, Valgarður Lyngdal Jónsson og Sigurjón Þórðarson Ráðherra skipar formann og varaformann og ákveður þóknun stjórnar. Fjármálaeftirlit Sí metur hæfi stjórnarmanna skv. 52. gr. laga um fjármálafyrirtæki.

Á tímabilinu janúar - júní 2022 hefur stjórn Byggðastofnunar haldið 5 stjórnarfundi. eru fundargerðir stjórnar birtar jafnframt á heimasíðu stofnunarinnar, en úr þeim útgáfum eru fjarlægðar allar upplýsingar sem falla undir 58. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002.

Stjórn hefur samþykkt stjórnháttaryfirlýsinu og var hún samþykkt í júní 2021. Er yfirlýsingin birt á heimasíðu stofnunarinnar byggdastofnun.is.

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Í 4. gr. laga um Byggðastofnun er nánar kveðið á um verkefni stjórnar. Stjórn hefur sett sér reglur um störf sín og voru þær síðast endurskoðaðar 25. febrúar 2022.

Stjórn Byggðastofnunar leitast við að viðhalda góðum stjórnunarháttum og hefur sett sér reglur um störf stjórnar auk siðareglna fyrir starfsfólk og stjórn. Þá hafa verið settar starfsreglur fyrir endurskoðunarnefnd og stjórn hefur skilgreint hlutverk regluvarðar. Hjá stofnuninni starfar lánanefnd sem fjallar um allar lánsúmsóknir, sölu fullnustueigna og hlutafjár auk þess að gera tillögu til stjórnar um sölu hlutabréfa, fullnustueigna og afgreiðslu lánamála yfir sínum heimildamörkum. Þá eru til staðar hjá stofnuninni aflamarksnefnd, áhættumatsnefnd, og öryggisnefnd sem settar hafa verið verklagsreglur um. Verklagsreglur um útlánastarfsemi, fjármála- og eignauskýslu hafa verið uppfærðar reglulega og í þeim er m.a. kveðið á um heimildir lánanefndar. Voru reglurnar síðast uppfærðar og samþykktar af stjórn á fundi hennar 19. febrúar 2021.

Í umboði stjórnar starfar endurskoðunarnefnd sem hefur lögbundið eftirlitshlutverk með endurskoðun stofnunarinnar. Endurskoðunarnefnd skal aðstoða stjórn við að uppfylla skyldur sínar með því að starfa sem óháður og hlutlægur aðili sem hefur eftirlit með reikningsskilaferli stofnunarinnar og innra eftirliti hennar ásamt störfum ytri og innri endurskoðenda stofnunarinnar eins og nánar er tilgreint í verklagsreglum hennar og í samræmi við 108. gr. b. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórn ber ábyrgð á skipun endurskoðunarnefndar og skal nefndin svara beint til stjórnar. Hún skal skipuð þremur aðilum eigi síðar en mánuði eftir aðalfund. Nefndarmenn skulu vera óháðir endurskoðanda eða endurskoðendum Byggðastofnunar og meirihluti nefndarmanna skal jafnframt vera óháður Byggðastofnun. Á fundi stjórnar 3. júní 2022 voru Kristbjörg Kristbergisdóttir, Ágústa Katrín Guðmundsdóttir og Halldóra Kristín Hauksdóttir skipaðar í endurskoðunarnefnd Byggðastofnunar til eins árs og María Hjálmarsdóttir til vara.

Stjórn skipar regluvörð samkvæmt erindisbréfi og kemur regluvörður að lágmarki einu sinni á ári fyrir stjórn og kynnir skýrslu um þau málefni sem undir starfssvið hans heyra. Þá hefur stjórn einnig skipað persónuverndarfulltrúa skv. erindisbréfi.

Ríkisendurskoðun ber ábyrgð á endurskoðun Byggðastofnunar skv. 4. gr. laga um Ríkisendurskoðun og endurskoðun ríkisreikninga nr. 46/2016. Ríkisendurskoðun fól PricewaterhouseCoopers ehf. í kjölfar útboðs að sjá um endurskoðun á ársreikningi Byggðastofnunar í umboði sínu rekstrarárin 2018-2024.

Byggðastofnun er undanþegin rekstri á innri endurskoðunardeild skv. ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá árinu 2012. Árið 2016, í kjölfar útboðs, samdi Byggðastofnun við KPMG um að sjá um innri endurskoðun Byggðastofnunar á árunum 2016-2020. Árið 2020 var samningurinn við KPMG framlengdur til ársins 2025.

Verkefni forstjóra eru nánar tilgreind í 5. gr. laga um Byggðastofnun og í erindisbréfi ráðherra.

Stofnunin skiptist í fjögur svið, fyrirtækjasvið, lögfræðisvið, rekstrarsvið og þróunarsvið. Fjöldi starfsmanna í lok júní var 24 í jafnmörgum stöðugildum.

Áhættustýring

Skv. niðurstöðu Fjármálaeftirlitsins frá árinu 2015 er Byggðastofnun undanþegin starfrækslu áhættunefndar sbr. 5 mgr. 78 gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Vegna þessarar undanþágu þá hvíla starfsskyldur áhættunefndar sem mælt er fyrir um á stjórn Byggðastofnunar.

Á árinu 2015 var í fyrsta skipti staðfest áhættustefna af stjórn Byggðastofnunar og er hún yfirfarin og samþykkt árlega, nú síðast í september 2021, en stjórn Byggðastofnunar ber ábyrgð á áhættustýringu stofnunarinnar. Skv. 11. gr. laga um Byggðastofnun skal fjárhagslegt markmið lánastarfsemi stofnunarinnar vera að varðveita eigið fé að raungildi og takmarkar það áhættuvilja hennar, en stjórn stofnunarinnar ákveður viðunandi áhættu. Fjórum sinnum á ári fær stjórn stofnunarinnar upplýsingar um stöðu helstu áhættuþátta og framkvæmd áhættustýringar.

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Áhættustýring og virkt innra eftirlit er ein af meginstoðum ábyrgs reksturs stofnunarinnar. Byggðastofnun hefur skilgreint helstu áhættuþætti í rekstri sínum. Þeir eru útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, markaðsáhætta, gengisáhætta, vaxtaáhætta, uppgreiðsluáhætta, verðbólguáhætta, lausafjáráhætta, útstreymisáhætta, seljanleikaáhætta, rekstraráhætta, upplýsingatækniáhætta, pólitísk og lagaleg áhætta, orðsporsáhætta og starfsmannaáhætta.

Virkt innra eftirlit er hjá stofnuninni og hafa flestir ferlar verið skráðir. Þessir ferlar og áhættuþættir eru metnir reglulega. Hafa úttektir sýnt fram á að skilgreindar eftirlitsaðgerðir eru virkar.

Í samræmi við 17. grein laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki hefur verið skipaður sérstakur umsjónarmaður áhættustýringar hjá Byggðastofnun og gilda um störf hans reglur um umsjónarmann áhættustýringar sem samþykktar voru af stjórn í janúar 2017. Hefur umsjónarmaður áhættustýringar beinan og milliliðalausán aðgang að stjórn Byggðastofnunar og flytur skýrslu um þau málefni sem undir starfssvið hans heyra einu sinni á ári auk þess að leggja fyrir stjórn ársfjórðungslega áhættuskýrslu.

Fjármögnun

Á tímabilinu gekk stofnunin frá lántökum hjá Endurlánum ríkissjóðs upp á 2.007 milljónir króna. Voru þetta lán í krónum, bandaríkjadal og evrum með 13-15 ára lánstíma. Nánar er fjallað um lántökur í skýringu 17 í árshlutareikningnum. Voru lántökurnar byggðar á lántökuheimild fjárlaga 2022. eru lántökurnar nýttar til að fjármagna nýjar lánveitingar og endurfjármögnunar. Í fjárlögum ársins 2022 hefur Byggðastofnun 3.000 m.kr. lántökuheimild. Gert er ráð fyrir að stofnunin fjármagni lántökur sínar á árinu 2022 hjá Endurlánum ríkissjóðs.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf samkvæmt 66. gr. d laga nr. 3/2006 um ársreikninga

Byggðastofnun telst til eininga tengdum almannahagsmunum eins og hugtakið er skilgreint í lögum um ársreikninga nr. 3/2006, með síðari breytingum. Meginhlutverk stofnunarinnar er að tryggja lánsframboð á byggðalega viðkvæmum svæðum.

Stjórn Byggðastofnunar hefur sett sér starfsreglur þar sem m.a. er kveðið á um að stjórnarformanni í Byggðastofnun sé óheimilt að taka að sér önnur störf fyrir stofnunina en þau sem teljast eðlilegur hluti starfa hans sem stjórnarformanns. Stjórnarmaður skal ekki taka þátt í meðferð máls er varðar viðskipti hans sjálfs, fyrirtækis sem hann á virkan eignarhlut í, situr í stjórn, er í forsvari fyrir, er starfsmaður við eða á verulegra hagsmuna að gæta í eða telst að öðru leyti innherji í, svo og varðandi samkeppnisaðila slíkra fyrirtækja. Sama gildir um þátttöku í meðferð máls sem tengist aðila sem er venslaður stjórnarmanni persónulega eða fjárhagslega. Aðalmenn og varamenn í stjórn Byggðastofnunar, eða fyrirtæki sem þeir eiga eða eru í forsvari fyrir, skulu ekki sækja um lán og/eða styrki hjá stofnuninni. Öll önnur viðskiptaerindi stjórnarmanna og/eða varamanna, og fyrirtækja sem þeir kunna að eiga eða vera í forsvari fyrir skulu lögð fyrir stjórn.

Stjórn Byggðastofnunar hefur einnig sett síðareglur sem gilda um stjórn og starfsmenn. Síðareglur minna starfsmenn og stjórn Byggðastofnunar og aðra þá sem starfa í umboði hennar á víðtækar og strangar síðferðiskröfur sem gerðar eru til þeirra og stuðla þannig að því að efla það traust og þann trúverðuleika sem stofnuninni er nauðsynlegt að hafa.

Byggðastofnun fylgir lögum, reglum og samningum sem snerta jafnréttismál og gilda á hverjum tíma. Byggðastofnun er vinnustaður þar sem starfsfólk er metið á eigin forsendum, hefur jafna möguleika og sömu réttindi í starfi og til starfsframa. Jafnréttisáætlun Byggðastofnunar er ætlað að stuðla að jöfnum rétti og stöðu allra kynja innan stofnunarinnar og samþættingu kynja- og jafnréttissjónarmiða í starfi og stefnumótun Byggðastofnunar. Jafnréttisáætlun Byggðastofnunar nær til allrar starfsemi Byggðastofnunar.

Árið 2020 veitti Jafnréttisstofa Byggðastofnun heimild til að nota jafnlaunamerkið árin 2020-2023. Í því fólst staðfesting á að Byggðastofnun hafi fengið vottun á jafnlaunakerfi sínu samkvæmt jafnlaunastaðli ÍST 85:2012 og uppfyllti öll skilyrði staðalsins. Með því er staðfest að launaákvæðanir séu kerfisbundnar, að fyrir hendi sé jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum jafnlaunastaðals og að reglubundið er fylgst með því hjá stofnuninni að starfsfólk sem vinnur sömu eða jafnverðmæt störf hafi sambærileg laun óháð kynferði.

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Byggðastofnun hefur sjálfbæra þróun og vernd umhverfisins að leiðarljósi í öllu sínu starfi. Á þann hátt leggur Byggðastofnun sitt af mörkum til að mæta þörfum samtímans án þess að draga úr möguleikum komandi kynslóða til þess að mæta þörfum sínum. Umhverfis- og samfélagsstefna og framkvæmd hennar er liður í daglegu starfi Byggðastofnunar til að draga úr álagi á umhverfið, auka gæði og vekja áhuga á innra umhverfisstarfi og samfélagslegri ábyrgð. Stefnan tekur til allrar starfsemi Byggðastofnunar.

Byggðastofnun stefnir að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda um samtals 30% miðað við árið 2019. Byggðastofnun stefnir að því að kolefnisjafna þá losun sem eftir stendur frá árinu 2020. Byggðastofnun mun fyrst og fremst leggja áherslu á að draga úr losun í rekstri en einnig kolefnisjafna alla eftirstandandi losun með t.d. samning um skógrækt hjá viðurkenndum aðila eða kaupum á vottuðum kolefniseiningum.

Byggðastofnun tekur þátt í verkefninu Græn skref í ríkisrekstri og hefur sett sér markmið um að uppfylla öll fimm skrefin á árinu 2022.

Atburðir eftir lok reikningsskilatímabils

Þann 5. júlí 2022 var starf forstjóra Byggðastofnunar auglýst laust til umsóknar. Umsóknarfrestur var til 25. júlí 2022. Ráðherra innviðaráðuneytis skipar forstjóra Byggðastofnunar til fimm ára í senn að fenginni tillögu stjórnar Byggðastofnunar.

Framtíðarhorfur

Eiginfjárstaða stofnunarinnar er sterk og gefur henni færi á að vera öflugur bakhjarl fyrirtækja í landsbyggðunum.

Yfirlýsing stjórnar og setts forstjóra

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af rekstri Byggðastofnunar á tímabilinu janúar - júní 2022, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 30. júní 2022 og breytingu á handbæru fé á tímabilinu.

Jafnframt er það álit okkar að árshlutareikningurinn og skýrsla stjórnar og setts forstjóra geymi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri stofnunarinnar, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem stofnunin býr við.

Stjórn Byggðastofnunar fjallaði um árshlutareikninginn fyrir tímabilið janúar - júní 2022 á fundi 30. ágúst 2022 og staðfestu hann með undirritun sinni.

Sauðárkróki 30. ágúst 2022

Magnús B. Jónsson, formaður

Gunnar Þorgeirsson

Halldóra K. Hauksdóttir

Jónína Björk Óskarsdóttir

María Hjálmarsdóttir

Óli Halldórsson

Valgerður Rún Benediksdóttir

Arnar Már Elíasson, staðgengill forstjóra

Könnunaráritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og forstjóra Byggðastofnunar

Inngangur

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Byggðastofnunar fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2022. Árshlutareikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi og skýringar. Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Ábyrgð okkar felst í þeirri ályktun sem af könnun okkar leiðir.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum stofnunarinnar ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit um endurskoðun.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til þess að meðfylgjandi árshlutareikningur gefi ekki glögga mynd af afkomu stofnunarinnar á tímabilinu, efnahag hennar 30. júní 2022 og breytingu á handbæru fé á tímabilinu, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Reykjavík, 30. ágúst 2022

PricewaterhouseCoopers ehf.

Arna G. Tryggvadóttir
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur janúar - júní 2022

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		2022	2021
	Skýr.	janúar - júní	janúar - júní
Vaxtatekjur			
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....		9.906	2.332
Vaxtatekjur og verðbætur af útlánum.....		1.137.607	772.565
		<u>1.147.513</u>	<u>774.897</u>
Vaxtagjöld			
Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum.....		800.284	502.785
Önnur vaxtagjöld.....		45	50
		<u>800.330</u>	<u>502.835</u>
	Hreinar vaxtatekjur	<u>347.183</u>	<u>272.062</u>
Rekstrartekjur			
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum.....	6	209.500	190.450
Gengismunur.....	7	(10.292)	(15.357)
Tekjur af fullnustueignum.....	12	3.686	8.583
Aðrar rekstrartekjur.....	8	100.866	94.627
		<u>303.759</u>	<u>278.303</u>
	Hreinar rekstrartekjur	<u>650.942</u>	<u>550.365</u>
Rekstrargjöld			
Veitt framlög til atvinnuráðgjafa.....		101.917	102.411
Veittir aðrir styrkir.....		71.525	70.260
Laun og launatengd gjöld.....	3,4	195.625	187.522
Annar rekstrarkostnaður.....		95.352	58.247
Rekstrarkostnaður fullnustueigna.....	12	9.532	7.853
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna.....	16	12.627	11.422
Framlög í afskriftarr. útlána o.fl.....	2,14	2.134	13.240
		<u>488.712</u>	<u>450.955</u>
	Hagnaður tímabilsins	<u>162.230</u>	<u>99.410</u>

Efnahagsreikningur 30. júní 2022

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		30.6.2022	31.12.2021
	<i>Skýr</i>		
Eignir			
Bankainnstæður.....	9	1.367.023	1.117.627
Útlán til viðskiptavina.....	10	19.370.361	18.625.315
Fullnustueignir.....	11	145.010	320.010
Markaðsskuldabréf.....	13	303.611	0
Veltuhlutabréf.....	15	356.164	357.899
Hlutdeildarfélag.....	15	793.346	739.368
Viðskiptakröfur.....		39.277	57.993
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	16	818.552	831.179
		<hr/>	<hr/>
	Eignir samtals	23.193.345	22.049.391
		<hr/>	<hr/>
Skuldir og eigið fé			
Lántökur og skuldabréfaútgáfur.....	18	18.807.030	18.159.786
Óráðstöfuð framlög.....		718.413	442.533
Aðrar skuldir.....		184.084	125.485
		<hr/>	<hr/>
	Skuldir samtals	19.709.527	18.727.803
		<hr/>	<hr/>
Eigið fé			
Eigið fé.....	2,19	3.483.817	3.321.587
		<hr/>	<hr/>
	Skuldir og eigið fé samtals	23.193.345	22.049.391
		<hr/>	<hr/>

Sjóðstreymi janúar - júní 2022

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	2022 janúar - júní	2021 janúar - júní
Handbært fé frá rekstri		
Hagnaður (tap) ársins.....	162.230	99.410
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:		
Framlög í afskriftarr. útlána og matsbreyting hlutabréfa.....	1.927	11.228
Afskriftir rekstrarfjármuna.....	12.627	11.422
Hagnaður af sölu varanlegra rekstrarfjármuna.....	0	(5.474)
Vextir, verðbætur og gengismunur.....	(90.194)	24.969
Handbært fé frá rekstri	86.590	141.555
Fjárfestingarhreyfingar		
Afborganir útlána.....	1.196.631	1.101.329
Veitt lán.....	(1.520.965)	(1.569.881)
Innleystar eignir.....	15.500	(52.100)
Markaðsskuldabréf.....	(300.000)	0
Hlutabréf.....	1.000	0
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	0	(12.202)
Viðskiptakröfur.....	18.715	50.847
Fjárfestingarhreyfingar	(589.119)	(482.007)
Fjármögnunarhreyfingar		
Afborganir af lántökum.....	(1.590.003)	(697.400)
Nýjar lántökur.....	2.007.448	500.000
Aðrar skuldir og óráðstöfuð framlög.....	334.480	378.970
Fjármögnunarhreyfingar	751.925	181.571
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	249.396	(158.882)
Handbært fé í ársbyrjun	1.117.627	1.165.407
Handbært fé í lok ársins.....	1.367.023	1.006.525

Skýringar

1. Upplýsingar um stofnunina

Byggðastofnun er lánastofnun, kt. 450679-0389 og er megin starfsemi stofnunarinnar fólgin í útlánum og öðrum fjárhagslegum stuðningi auk þess að fylgjast með þróun byggðar á Íslandi, annast framkvæmd laga um pósthjónustu og hafa eftirlit með pósthjónustu. Lögheimili stofnunarinnar er að Sauðármýri 2, 550 Sauðárkróki.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Árshlutareikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Árshlutareikningurinn er í íslenskum krónum og allar fjárhæðir eru sýndar í þúsundum króna, nema þar sem annað er tilgreint.

Matsaðferðir

Stjórnendur þurfa að meta og taka sértækar ákvarðanir er varða mikilvæga liði árshlutareikningsins sem vegna eðlis síns eru háðir mati hverju sinni. Matsaðferðir stjórnenda styðjast við góða reikningsskilavenju. Raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir, geta við sölu eða aðra ráðstöfun, reynt önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Verðtryggðar eignir og skuldir og eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum

Áfallinn gengismunur og verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í árshlutareikningnum. Verðtryggðar eignir og skuldir eru færðar miðað við vísitölur sem tóku gildi 1. júlí 2022. Útlán og lántökur í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða miðgengi Seðlabanka Íslands í lok júní 2022. Innistæður á gjaldeyrisreikningum í íslenskum bönkum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða kaupgengi viðkomandi viðskiptabanka. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Miðgengi Seðlabanka Íslands í lok tímabilsins:	30.6.2022	31.12.2021
USD	133,72	130,38
DKK	18,67	19,85
JPY	0,98	1,13
EUR	138,90	147,60
Kaupgengi Arion banka í lok tímabilsins:		
USD	131,98	129,33
JPY	0,97	1,12
EUR	138,21	147,08
Kaupgengi Landsbankans í lok tímabilsins:		
EUR	138,23	147,11

Skýringar

Kaupgengi Íslandsbanka í lok tímabilsins:

USD	133,47	129,33
JPY	0,98	1,12
EUR	139,50	147,11

Vísitölur í upphafi tímabils:

	1.7.2022	1.1.2022
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar	539,5	513,0

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili stofnuninni framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikning þegar til hans er stofnað. Afskriftir eru miðaðar við áætlaðan nýtingartíma einstakra varanlegra rekstrarfjármuna og reiknaðar sem fastur árlegur hundruðshluti af stofnverði, að frádregnu áætluðu hrakvirði, miðað við eignarhaldstíma á árinu.

Afskriftarreikningur útlána

Afskriftarreikningur útlána er myndaður til að mæta þeirri áhættu sem fylgir útlánastarfsemi, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Framlög í afskriftarreikning útlána eru færð til gjalda í rekstrarreikningi að frádregnum endurgreiðslum vegna áður afskrifaðra lána.

Eignarhlutir í félögum

Hlutdeildarfélög, eru félög sem stofnunin á að jafnaði 20-50% eignarhlut í. Eignarhlutir stofnunarinnar í hlutdeildarfélögum eru í upphafi færðir á kostnaðarverði og eftir upphaflega færslu samkvæmt stöðu eiginfjár viðkomandi félags út frá nýjustu upplýsingum frá þeim félögum. Eignarhlutir í öðrum félögum eru færðir á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun. Sé eignarhluti undir 20% en Byggðastofnun með aðila í stjórn félagsins þá er eignarhlutur færður miðað við stöðu eiginfjár út frá nýjustu upplýsingum frá þeim félögum þó þau séu flokkuð á meðal veltufjárbréfa. Matsbreytingar eru færðar yfir rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru færðar á áætluðu söluverði. Matsbreytingar eru færðar yfir rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Útlán

Útlán stofnunarinnar eru útlán til viðskiptavina. Þau eru upphaflega metin á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin, auk alls kostnaðar vegna viðskiptanna. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði. Öll viðskipti stofnunarinnar vegna fjárfestinga hennar eru skráð á viðskiptadegi sem telst sá dagur sem stofnunin hefur skuldbundið sig til viðskiptanna. Áfallnir vextir og verðbætur eru taldir með í bókfærðu virði lána. Vaxtatekjur af lánnum og kröfum eru skráðar undir liðnum „Vaxtatekjur“ í rekstrarreikningi og gengismunur undir liðnum „Gengismunur“. Niðurfærsla er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum útlánnum. Útlán sem eru endanlega töpuð eru færð út úr bókum stofnunarinnar.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar samkvæmt upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga og að frádreginni niðurfærslu sem gerð er til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart hverjum skuldunaut. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis teljast bankainnstæður.

Tekjur

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til stofnunarinnar og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti.

Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Arðstekjur eru færðar þegar réttur stofnunarinnar til innheimtu liggur fyrir.

Leigutekjur af útleigu fullnustueigna eru færðar samkvæmt línulegri aðferð á leigutímanum.

3. Laun og launatengd gjöld

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Laun	146.832	137.662
Lífeyrissjóðsframlög	26.381	24.969
Tryggingagjald	10.659	9.572
Breyting á áunnu orlofi	8.151	11.216
Önnur launatengd gjöld	3.602	4.103
Laun og launatengd gjöld alls	<u>195.625</u>	<u>187.522</u>

Á árinu störfuðu 25 starfsmenn hjá stofnuninni á tímabilinu m.v. heilsársstörf. Þann 30. júní 2022 voru 24 starfsmenn á launaskrá hjá stofnuninni og heils dagsstöðugildi voru 24.

4. Þóknarir til stjórnar, endurskoðunarnefndar og forstjóra

Laun til stjórnar Bygðastofnunar, endurskoðunarnefndar og forstjóra greinast þannig:

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Magnús Björn Jónsson, stjórnarformaður	1.830	1.723
Ágústa Katrín Guðmundsdóttir, endurskoðunarn frá 3.6.2022 ...	42	0
Gunnar Þorgeirsson, stjórnarmaður	907	854
Halldóra K. Hauksdóttir, varaform. stjórnar & endsk.nefnd.	1.178	875
Haraldur Einarsson, varamaður í stjórn	76	0
Heiðbrá Ólafsdóttir, stjórnarmaður til 5.5.2022	632	854
Jónína Björk Óskarsdóttir, stjórnarmaður frá 5.5.2022	284	0
Karl Björnsson, stjórnarmaður	907	854

Skýringar

Kári Gautason, stjórnarmaður frá 15.5.2021 til 21.1.2022	109	258
Kristbjörg H. Kristbergsdóttir, form. endurskoðunarn.	279	256
María Hjálmsdóttir, stjórnarmaður	907	854
Óli Halldórsson, stjórnarmaður frá 5.5.2022	284	0
Ragna Hjartardóttir formaður endurskoðunarn til. 3.6.2022	271	298
Sigríður Jóhannesdóttir, stjórn & endursk.nefnd til 15.5.2021	0	774
Þórey Edda Elísdóttir, stjórnarmaður frá 21.1.2022	481	0
Aðalsteinn Þorsteinsson, forstjóri til 1.2.2022	4.339	11.333
Arnar Mór Elíasson, settur forstjóri frá 1.2.2022	9.382	0
Þóknarir til stjórnar, endurskoðunarn. og forstjóra samtals	<u>21.904</u>	<u>18.932</u>

5. Þóknarir endurskoðenda

Þóknarir endurskoðenda greinast þannig:

	2022	2021
	<u>janúar - júní</u>	<u>janúar - júní</u>
Endurskoðun ársreiknings og könnun árshlutauppgjörö	4.707	4.438
Önnur þjónusta endurskoðunartengt	500	0
Önnur sérfræðiþjónusta/innri endurskoðun	3.554	780
Þóknarir endurskoðenda samtals	<u>8.761</u>	<u>5.217</u>

6. Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum og annað framlag ríkissjóðs

	2022	2021
	<u>janúar - júní</u>	<u>janúar - júní</u>
Framlag skv. fjárlögum		
Almennur rekstur	106.350	86.800
Atvinnuráðgjafar á landsbyggðinni	103.150	103.650
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum	<u>209.500</u>	<u>190.450</u>

Framlög ríkissjóðs sem fara í gegnum efnahagsreikning

	<u>janúar - júní</u>	<u>janúar - júní</u>
Framlag ríkissjóðs v. Sóknaráætlana landshluta	510.954	423.600
Framlag ríkissjóðs v. Brothættra byggða	112.000	112.000
Framlag ríkissjóðs v. sértækra verk. sóknaráætlunarsvæða	54.000	223.300
Framlag ríkissjóðs v. flutningsjöfnunarstyrkja	0	16.800
Annað framlag ríkissjóðs samtals	<u>676.954</u>	<u>775.700</u>

Veittir styrkir af framlagi ríkissjóðs sem fara í gegnum efnahagsreikning.

	<u>janúar - júní</u>	<u>janúar - júní</u>
Styrkir v. sóknaráætlana landshluta	199.531	198.475
Styrkir v. sértækra verkefna sóknaráætlunarsvæða	75.820	143.567
Styrkir v. hruns í ferðaþjónustu	1.400	12.000
Styrkir v. félagsþjónustu og barnaverndar	0	14.000
Styrkir v. Byggðarannsóknasjóðs	3.750	9.030
Veittir styrkir alls	<u>280.501</u>	<u>377.072</u>

Óúthlutaðir styrkir vegna annars framlags ríkissjóðs eru færðir á efnahagsreikning.

Skýringar

Kostnaður Byggðastofnunar vegna verkefnisins „Brothættar byggðir“ nam 85.201 þúsund krónum á árinu og er færður í rekstrarreikning. Tekjur námu 85.201 þúsund krónum og eru færðar meðal annarra rekstrartekna.

7. Gengismunur

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Gengismunur af útlánnum	(135.834)	(166.965)
Gengismunur af gjaldeyrisreikningum og kröfum	(8.725)	(3.622)
Gengismunur af lántökum	134.267	155.230
	<u>(10.292)</u>	<u>(15.357)</u>

8. Aðrar rekstrartekjur

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Endurgreiddur kostnaður vegna Brothættra byggða	85.201	73.439
Arður af hlutabréfum	9.693	11.078
Endurgreiddur ýmiss útlagður kostnaður	3.272	2.554
Tekjur vegna rekstrarfjármuna	921	830
Innheimtutekjur	870	486
Annað	908	766
Söluhagnður rekstrarfjármuna	0	5.474
	<u>100.866</u>	<u>94.627</u>

9. Bankainnstæður

	30.6.2022	31.12.2021
Bankainnstæður í íslenskum krónum	724.422	1.058.496
Bankainnstæður í erlendri mynt	642.602	59.131
Bankainnstæður samtals	<u>1.367.023</u>	<u>1.117.627</u>

10. Útlán til viðskiptavina

	30.6.2022	31.12.2021
Sundurliðun eftir myntum		
Útlán í íslenskum krónum	18.231.949	17.314.556
Útlán í erlendum myntum	2.632.129	2.778.024
Afskriftarreikningur útlána	(1.493.717)	(1.467.265)
	<u>19.370.361</u>	<u>18.625.315</u>

Skýringar

	30.6.2022	31.12.2021
Sundurliðað eftir lántakendum:		
Bæjar- og sveitarfélög	0,00%	0,00%
Einstaklingar	29,69%	29,07%
Sundurliðað eftir atvinnugreinum:		
Þjónustustarfsemi	34,83%	35,27%
Sjávarútvegur	12,83%	13,14%
Iðnaður	7,34%	7,60%
Landbúnaður	15,32%	14,92%
Fjármálastofnanir	0,00%	0,00%
	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Útlán með áföllnum vöxtum greinast þannig eftir eftirstöðvatíma:

	30.6.2022	31.12.2021
Gjaldkræfar kröfur	164.349	172.927
Allt að 3 mánuðum	454.513	364.173
Yfir 3 mán. og allt að 1 ári	1.105.614	1.521.913
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	5.808.334	6.046.120
Yfir 5 ár	11.837.550	10.520.182
	<u>19.370.361</u>	<u>18.625.315</u>

11. Fullnustueignir

	30.6.2022	31.12.2021
Fasteignir	145.010	320.010
	<u>145.010</u>	<u>320.010</u>

	F. mat	Stærð m²
Aðalgata 6, Blönduósi	105.300	1.118,9
Eyjarvegur 8, Þórshöfn	4.270	212,5
Grænigarður, Ísafirði	86.214	1.366,7
Strandarvegur 29-33, Seyðisfirði	14.650	601,0
Strandgata 37, Tálknafirði	14.990	456,1
	<u>225.424</u>	<u>3.755,2</u>

Fullnustueignir eru bókfærðar í árshlutareikningi á 145.010 þúsund krónur.

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Fjöldi fullnustueigna í eigu Byggðastofnunar í ársbyrjun	6	6
Fullnustueignir innleystar til fullnustu krafna á árinu	0	0
Fullnustueignir seldar á árinu	(1)	0
Fullnustueignir í eigu Byggðastofnunar í lok tímabilsins	<u>5</u>	<u>6</u>

Skýringar

12. Rekstur fullnustueigna

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Leigutekjur	3.686	8.583
Rekstrarkostnaður	9.532	7.853
	<u>(5.846)</u>	<u>730</u>

13. Markaðsskuldabréf

	30.6.2022	31.12.2021
Ríkisskuldabréf - verðtryggt	303.611	0
	<u>303.611</u>	<u>0</u>

14. Afskriftarreikningur

Hreyfingar í þúsundum króna:

Í gegnum framlög í afskriftarreikning skv. rekstrarreikningi fara framlög í afskriftarreikning útlána og viðskiptakrafna auk matsbreytingar hlutafjár og fullnustueigna. Afskriftarreikningur útlána skiptist í sérstakan afskriftarreikning og almennan afskriftarreikning. Undir sérstakan afskriftarreikning útlána falla lántakar með vanskil umfram 3 mánuði auk lántakenda sem metnir eru með verulega tapshættu. Afskriftarreikningur útlána sundurliðast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals
	afskr.reikn.	afskr.reikn.	
Afskriftarreikningur útlána 2022			
Staðan 1. janúar	230.150	1.237.115	1.467.265
Framlög á árinu	(87.277)	118.154	30.876
Endanlega töpuð útlán	(4.424)	0	(4.424)
Staða 30. júní	<u>138.449</u>	<u>1.355.268</u>	<u>1.493.717</u>

Afskriftarreikn, útlána í hlutfalli af útlánum ...	0,66%	6,50%	7,16%
--	-------	-------	-------

	Sérstakur	Almennur	Samtals
	afskr.reikn.	afskr.reikn.	
Afskriftarreikningur útlána 2021			
Staðan 1. janúar	230.471	1.142.380	1.372.851
Framlög á árinu	31.391	94.734	126.125
Endanlega töpuð útlán	(31.712)	0	(31.712)
Staða 31. desember	<u>230.150</u>	<u>1.237.115</u>	<u>1.467.265</u>

Afskriftarreikn, útlána í hlutfalli af útlánum ...	1,15%	6,16%	7,30%
--	-------	-------	-------

Skýringar

	janúar - júní	janúar - júní
Framlag á árinu	30.876	126.125
Framlag vegna viðskiptakrafna	0	1.066
Endurmat fullnustueigna	24.500	0
Matsverðsbreyting á hlutum í hlutdeildarfélögum	(53.978)	(34.013)
Matsverðsbreyting á veltufjárbréfum	735	(4.645)
Framlög í afskriftarreikningi skv. rekstrarreikningi	2.134	88.534

15. Hlutafjäreign

Í lok tímabilsins átti Byggðastofnun eftirtalin hlutabréf sem greinast þannig eftir eignarhlut, nafnverði og bókfærðu verði:

Hlutdeildarfélag, eignarhlutur > 20%	Eignarhluti	Nafnverð	Bókf. verð
Ámundakinn ehf., Blönduós	23,24%	53.437	106.710
Dýralíf ehf., Egilsstaðir	33,81%	4.000	1.803
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf., Selfoss	40,00%	109.142	49.687
Fasteignafélagið Hvammur ehf., Búðardalur	24,85%	16.919	8.326
Fasteignafélagið Kirkjuból ehf., Stöðvarfjörður	30,00%	7.124	1
Fjallalamb hf., Kópasker	21,26%	27.344	8.375
Fjárfestingafélagið Vör hf., Neskaupstaður	40,00%	49.757	149.836
Hvetjandi hf. eignarhaldsfélag, Ísafjörður	38,17%	100.448	88.354
Molta ehf., Akureyri	30,00%	50.000	39.361
Nes listamiðstöð ehf., Skagaströnd	35,71%	5.000	2.028
Útgerðarfélagið Skúli ehf., Drangsnæs	38,02%	30.755	79.991
Þörungaverksmiðjan hf., Reykhólar	27,67%	7.919	258.874
Hlutdeildarfélag, samtals		461.847	793.346
Veltufjárbréf, eignarhlutur ≤ 20%	Eignarhluti	Nafnverð	Bókf. verð
Ásgarður hf. eignarhaldsfélag, Egilsstaðir	13,78%	15.000	15.000
Borg, saumastofa ehf., Húnaþing vestra	19,82%	170	1
Eignarhaldsf. Suðurnesja hf., Reykjanesbær	19,03%	96.840	103.062
Fánasmiðjan ehf., Ísafjörður	9,95%	4.167	1.569
Fiskmarkaður Hólmavíkur ehf., Hólmavík	15,56%	278	3.026
Fiskvinnslan Drangur ehf., Drangsnæs	4,08%	1.000	1.000
Hótel Flúðir ehf., Flúðir	4,77%	1.194	1.194
P/F Smyril-line, Færeyjar (1.868 þús. DKK)	1,67%	34.885	111.413
Samkaup hf., Reykjanesbær	2,77%	10.801	111.400
Snorri Þorfinnsson ehf., Hofsóss	19,89%	12.000	1
Tröllasteinn ehf., Laugar	19,72%	7.000	7.000
Yrkjar ehf., Eyja- og Miklaholtshreppur	6,21%	1.800	1.498
Veltufjárbréf, samtals		185.134	356.164
Hlutafjäreign, samtals			1.149.510

Skýringar

Verðmæti hlutabréfa sem hefur verið aflað í tengslum við fjárhagslega endurskipulagningu nema 501.979 þúsundir króna.")

16. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Bifreiðar	Húsgögn, innr. og tæki	Samtals
Stofnverð 1/1	831.447	22.536	20.590	874.572
Afskrifað alls 1/1	(31.319)	(5.555)	(6.520)	(43.394)
Bókfært verð 1/1	800.128	16.981	14.070	831.179
Afskrifað á tímabilinu	(8.314)	(2.254)	(2.059)	(12.627)
Bókfært verð 30/06	791.814	14.728	12.011	818.552
Stofnverð alls 30/06	831.447	22.536	20.590	874.572
Afskrifað alls 30/06	(39.633)	(7.808)	(8.579)	(56.021)
Bókfært verð 30/06	791.814	14.728	12.011	818.552
Afskriftarhlutföll	2%	20%	20%	

Fasteignir stofnunarinnar eru metnar með eftirgreindum hætti. Til samanburðar er bókfært verð eignanna.

	Fasteignamat	Brunabótamat	Bókfært verð
Háahlíð 4, Sauðárkróki	56.800	100.750	9.395
Sauðármýri 2, Sauðárkróki	142.200	706.900	782.419
	199.000	807.650	791.814

17. Eignir og skuldir tengdar erlendum gjaldmiðlum og verðtryggingu

Erlent:	30.6.2022	31.12.2021
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	3.011.969	2.555.616
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum	3.320.602	2.605.025
Nettó staða erlendra eigna og skulda	(308.633)	(49.409)
Verðtryggt:		
Verðtryggðar eignir	9.957.484	9.829.730
Verðtryggðar skuldir	9.826.026	10.765.809
Nettó staða verðtryggðra eigna og skulda	131.458	(936.080)

Tekið hefur verið tillit til niðurfærslu eigna.

Skýringar

Erlendar eignir og skuldir skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

30.6.2022	USD	JPY	EUR	Samtals
Útlán	505.623	195.271	1.668.474	2.369.368
Handbært fé	358.396	48.498	235.708	642.602
Eignir samtals	864.019	243.768	1.904.182	3.011.969
Lántökur	926.052	290.989	2.103.561	3.320.602
Nettó staða	(62.033)	(47.221)	(199.379)	(308.633)
31.12.2021	USD	JPY	EUR	Samtals
Útlán	415.176	288.645	1.792.664	2.496.485
Handbært fé	21.830	31.977	5.324	59.131
Eignir samtals	437.006	320.622	1.797.988	2.555.616
Lántökur	457.310	354.733	1.792.982	2.605.025
Nettó staða	(20.304)	(34.111)	5.006	(49.409)

Tekið hefur verið tillit til niðurfærslu eigna.

18. Lántökur og skuldabréfaútgáfur

Skuldabréf Byggðastofnunar eru með ríkisábyrgð.

Sundurliðun eftir tegund	30.6.2022	31.12.2021
Verðtryggðar skuldabréfaútgáfur	9.826.026	9.759.947
Verðtryggðar lántökur	0	1.005.863
Óverðtryggðar lántökur	5.660.402	4.788.952
Erlendar lántökur og lántökur í erl. myntum	3.320.602	2.605.025
	18.807.030	18.159.786

Lántökur sundurliðast þannig eftir eftirstöðvatíma:

	30.6.2022	31.12.2021
Gjaldkræft	0	0
Allt að 3 mánuðum	651.332	593.928
Yfir 3 mán. og allt að 1 ári	1.482.845	1.396.737
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	7.249.112	6.947.924
Yfir 5 ár	9.423.741	9.221.197
	18.807.030	18.159.786

Skýringar

Lántökur skiptast þannig eftir mynt:

	Greiðslu- skilmálar	Loka- gjaldddagi	Vaxtakjör	30.6.2022	31.12.2021
ISK	Jafnar gr.	2030-2034	1,96-5,0% verðtr.	9.826.026	10.765.809
ISK óvtr	Jafnar gr.	2035-2037	2,7-5,64% óvtr.	5.660.402	4.788.952
USD ..	Jafnar afb.	2025	Libor +1,5%	411.520	457.310
USD ..	Jafnar gr.	2036	Libor + 1,5%	514.532	0
JPY ...	Jafnar gr.	2030	1,00%	290.989	354.733
EUR ..	Jafnar afb.	2025	Euribor +1,35%	389.183	472.639
EUR ..	Kúlulán	2025	0,60%	507.577	539.360
EUR ..	Jafnar gr.	2035	Euribor + 0,9%	501.768	0
EUR ..	Jafnar gr.	2036	0,5-0,7%	705.032	780.983
				18.807.030	18.159.786

19. Eigið fé

Samkvæmt 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki skal eiginfjárgrunnur í heild nema að lágmarki 8% af áhættugrunni, en þann 30. júní var eiginfjárhlutfall stofnunarinnar 19,02%. Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (FME) hefur ákveðið í samræmi við heimildir sínar, samkvæmt 1. og 2. mgr. 86. gr. d laga um fjármálafyrirtæki, sveiflujöfnunarauka fyrir stofnunina auk verndunarauka skv. 86 gr. e sömu laga. Samanlögð krafa um eiginfjárauka þann 30. júní 2022 var 2,50%. Skv. breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 sem samþykkt voru á Alþingi 15.júní 2022 og tóku gildi 1. júlí 2022 gildir X. kafli um eiginfjárauka ekki um Byggðastofnun og er stofnunin því undanþegin kröfum um sveiflujöfnunar- og verndunarauka frá þeim tíma.

Frá og með 1. janúar 2020 gildir á Íslandi ákvæði 501. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013, sem kveður á um svonefndan afslátt vegna áhættuskuldbindinga lítilla og meðalstórra fyrirtækja (e. SME factor), sbr. 3. mgr. 92. gr. reglugerðar nr. 233/2017. Án afsláttarins hefði eiginfjárhlutfallið verið 16,22%

	1.2.2020	19.3.2020	1.7.2022
Lögbundin krafa um eiginfjárhlutfall	8,00%	8,00%	8,00%
Sveiflujöfnunarauki	2,00%	0,00%	0,00%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	0,00%
Samantölögð krafa um eiginfjárauka	<u>4,50%</u>	<u>2,50%</u>	<u>0,00%</u>
Samantölögð eiginfjáarkrafa	<u>12,50%</u>	<u>10,50%</u>	<u>8,00%</u>

Skýringar

Eigið fé og eiginfjárlutfall samkvæmt eiginfjárákvæðum laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki

	30.6.2022	31.12.2021
Staða eigin fjárs í upphafi árs	3.321.587	3.154.284
Hagnaður (tap) tímabilsins	162.230	167.303
Eigið fé í lok tímabils	3.483.817	3.321.587
Gangvirðisbreyting fjáreigna og fjárskulda	(11.279)	(10.857)
Eiginfjárgrunnur í lok tímabils	3.472.538	3.310.730
Útlánaáhætta	16.068.077	15.837.048
Markaðsáhætta	45.871	233.545
Rekstraráhætta	2.146.363	2.146.363
Áhættugrunnur	18.260.311	18.216.956
Eiginfjárlutfall	19,02%	18,17%

20. Ábyrgðir og skuldbindingar

Byggðastofnun var ekki í neinum ábyrgðum gagnvart þriðja aðila þann 30. júní 2022. Í lok júní voru 49 lánsloforð að fjárhæð 1.691 milljón króna óafgreidd. Samkvæmt reglum Byggðastofnun falla lánsloforð niður 12 mánuðum frá því þau eru samþykkt.

21. Önnur mál

Stjórn Byggðastofnunar, lykilstjórnendur og hlutdeildarfélag eru skilgreind sem tengdir aðilar auk náinna fjölskyldumeðlima framangreindra og lögaðila undir yfirráðum þeirra. Engin óvenjuleg viðskipti áttu sér stað við tengda aðila á árinu. Engar ábyrgðir hafa verið veittar tengdum aðilum vegna viðskiptaskulda eða viðskiptakrafna.

Útlán til tengdra aðila þann 30. júní 2022 voru 296.007 þús.kr. og voru í skilum. Lán að fjárhæð 292.128 þús kr. eru tryggð með fasteignaveðum en lán að fjárhæð 3.879 þús kr. eru án trygginga.

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og forstjóra er getið í skýringu 4.

	2022	2021
	janúar - júní	janúar - júní
Staða lána við tengda aðila 1. janúar	300.647	330.731
Ný útlán	0	40.000
Greiðsla afborgana og vaxta	(19.957)	(16.173)
Áfallnir vextir og verðbætur	15.316	12.376
Staða útlána við tengda aðila 30. júní	296.007	366.934

Skýringar

22. Áhættustýring

Yfirlit um áhættur og skipulag áhættustýringar

Byggðastofnun er lánastofnun í samræmi við skilgreiningu laga um fjármálafyrirtæki. Þær áhættur sem stofnunin býr við eru eftirfarandi:

- Útlánaáhætta
- Markaðsáhætta
- Lausafjáraáhætta
- Rekstraráhætta

Fjallað er um hverja áhættu, ásamt undiráhættum, hér á eftir auk skipulagi áhættustýringar og áhættuvörnum.

Skipulag áhættustýringar

Byggðastofnun sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins. Fjárhagslegt markmið lánastarfsemi stofnunarinnar skal vera að varðveita eigið fé hennar að raungildi, í samræmi við 11. gr. laga nr. 106/1999 um Byggðastofnun, og tekur fjárstýring og áhættustýring stofnunarinnar mið af því.

Stjórn Byggðastofnunar

- Tekur ákvörðun um áhættustefnu, mótun áhættuvilja og áhættumarka.
- Fær upplýsingar um stöðu rekstrar og helstu áhættur í rekstri með reglubundum hætti.
- Skipar endurskoðunarnefnd og umsjónarmann áhættustýringar.
- Tekur mið af áhættuþáttum við stjórn og skipulag stofnunarinnar.

Endurskoðunarnefnd

- Starfar samkvæmt 108. gr. a. laga um ársreikninga nr. 3/2006 og starfsreglum endurskoðunarnefndar Byggðastofnunar frá 6. apríl 2020.
- Hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og tilhögun innra eftirlits ásamt störfum innri og ytri endurskoðenda stofnunarinnar.

Umsjónarmaður áhættustýringar

- Sinnir daglegum áhættustýringarstörfum
- Fylgist með að markmiðum og stefnum í áhættustefnu stofnunarinnar sé fylgt
- Tekur út fylgni við verklagsreglum stofnunarinnar
- Fylgist með því að innri ferlar Byggðastofnunar taki tillit til áhættuþátta skv. 78. gr. a – i, laga nr. 161/2002, eftir því sem við á.

Áhættumatsnefnd

- Ber ábyrgð á að áhættustefnu stofnunarinnar sé fylgt hvað varðar útlánaáhættu.
- Gengur úr skugga um að starfsemin uppfylli útlánareglur.
- Yfirfara og samþykkja áhættumat stofnunarinnar.

Áhættuvarnir

Mikilvægt er að viðhalda ákveðnu jafnvægi í samsetningu lánsfjármagns og útlána stofnunarinnar. Stofnunin skal lágmarka áhættu sína og stýra vaxta – og útlánaáhættu innan ákveðinna viðmiðunarmarka sem fram koma í Verklagsreglum um útlánastarfsemi.

Rekstrar- og fyrirtækjasvið stofnunarinnar vinna eftir Áhættustefnu stofnunarinnar og þeim verklagsreglum sem settar eru af stjórn og forstjóra. Þar eru áhættur og vikmörk þeirrar áhættu sem snýr að starfseminni skilgreindar.

Skýringar

Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er hættan á því að viðskiptavinurinn efni ekki skuldbindingar sínar. Áhættuskuldbindingar vegna viðskiptavina eða hóps tengdra viðskiptamanna, að teknu tilliti til mildunar útlánaáhættu, skulu ekki fara fram yfir 25% af eiginfjárgrunni í samræmi við reglugerð nr. 233/2017.

Stofnunin tekur meðvitaða áhættu í verðmati fasteigna á veikum svæðum með hliðsjón af hlutverki sínu. Þetta kann að leiða til þess að verðmæti veðsettrar fasteignar reynist lægra þegar á reynir við greiðslufall skuldara. Útlánaáhætta felst einnig í líkunum á greiðslufalli og hins vegar í áætluðu endurheimtuhlutfalli. Endurheimtuhlutfallið ræðst af því hversu alvarlegt greiðslufallið er, þ.e. hvort það leiðir til fjárhagslegrar endurskipulagningar, greiðslustöðvunar eða gjaldþrots og hversu góðar tryggingar fyrir skuldinni eru.

Samþjöppunaráhætta myndast í gegnum lánastarfsemi stofnunarinnar og er skilgreind sem hluti af útlánaáhættu. Byggðastofnun horfir sérstaklega til samþjöppunar innan atvinnugreina.

Hlutfall atvinnugreinar af útlánasafni

	30.6.2022	31.12.2021
Ferðapjónusta	24,10%	24,20%
Iðnaður	6,60%	6,00%
Landbúnaður	43,00%	42,90%
Sjávarútvegur og fiskeldi	12,60%	13,40%
Önnur starfsemi	13,70%	13,50%
	100,00%	100,00%

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta eða fjárhagsleg áhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi vegna liða innan og utan efnahagsreikninga. Að breytingar á markaðsvirði þessara liða, svo sem breytingar á vöxtum og gengi gjaldmiðla, verðbólga eða almennur samdráttur í landinu, hafi óhagstæð áhrif á fjármálagerninga stofnunarinnar og þar með afkomu hennar og eigið fé.

Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er sú áhætta sem felst í því að stofnunin geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla og að hún geti ekki greitt út lánsloforð til viðskiptavina. Lausafjárahætta Byggðastofnunar felur í sér lausafjargreiningu og lausafjáraætlun. Til að tryggja stöðuga fjármögnun hefur stofnunin fjárfest í ríkisbréfum.

Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda 30.06.2022

Fjáreignir	0-3 mán.	3-12 mán.	1-5 ár	Yfir 5 árum	Samtals
Handbært fé.....	1.367.023				1.367.023
Útlán.....	618.863	1.105.614	5.808.334	11.837.550	19.370.361
Markaðsskuldabréf..	303.611				303.611
Viðskiptakröfur.....	39.277				39.277
Fjáreignir samtals....	2.328.774	1.105.614	5.808.334	11.837.550	21.080.273
Fjárskuldir					
Lántökur.....	651.332	1.482.845	7.249.112	9.423.741	18.807.030
Viðskiptaskuldir.....	184.084				184.084
Óráðstöfuð framlög..	161.017	557.396			718.413
Fjárskuldir samtals..	996.434	2.040.241	7.249.112	9.423.741	19.709.527

Skýringar

Rekstraráhætta

Undir rekstraáhættu fellur áhættan á fjárhagslegu tapi, upplýsingatækniáhætta, pólitísk- og lagaleg áhætta, orðsporsáhætta og starfsmannaáhætta.

Til að draga úr rekstraráhættu notar stofnunin fyrirbyggjandi aðgerðir og eftirlit í starfsemi sinni. Meðal fyrirbyggjandi aðgerða eru verkferlar um alla helstu þætti í rekstrinum, þjálfun starfsmanna, aðgreining starfa, afritun gagna og fleira. Þá vinnu Bygðastofnun eftir ISO 27001 staðli um öryggi upplýsingakerfa.